

MEDEDELINGENBLAD

Jubileumuitgave

HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM

INHOUD

Van de voorzitter.....	pag. 3
Prehistorie van onze vereniging.....	4
20 jaar historische vereniging.....	7
Historische vereniging in vogelvlucht.....	9
Persoonlijke herinneringen.....	39
Genealogie.....	41
Open Monumentendag.....	42

Op de omslag: logo van de vereniging ter gelegenheid van het jubileum, ontwerp van dhr. P. Boer

COLOFON

Uitgever	Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam
Redactie	J.I.C. de Jong-Koolj, E. Blokland, W.F. van de Bree-Ooms, A. Dubbeldam-van der Waal van Dijk en N.R. van der Wiel-de Rover
Foto's	Voor zover niet afkomstig uit het foto-archief van de vereniging zijn de illustraties ter beschikking gesteld door: W.F. van de Bree-Ooms,
Druk en lay-out	B.V. Grafisch Bedrijf Tuijtel
Technische lay-out	Antoine van de Bree
Oplage	900
Redactieadres	Buitendams 77, 3371 BB Hardinxveld-Giessendam, telefoon 0184-614563, telefax 0184-611589
Versijnen	Eenmaal per halfjaar. Het wordt gratis toegezonden aan de ruim 800 leden van de vereniging en de zusterorganisaties in de regio. Daarnaast is er een beperkt aantal exemplaren beschikbaar voor andere belangstellenden. De losse verkoopprijs bedraagt f 5,00.
Copy-right	Overname van artikelen of gedeelten daarvan is toegestaan mits duidelijke bronvermelding en toezending van een exemplaar aan de uitgever.

BESTUUR

A.C. Baardman	Schapedrift 45	3371 HE	Hardinxveld-Giessendam	0184-611443	vice-voorzitter
E. Blokland	Wibautstraat 4	3371 VP	Hardinxveld-Giessendam	0184-615509	lid
J. van den Bout	Albert Cuypstraat 17	3372 XA	Hardinxveld-Giessendam	0184-616450	lid
W.F. van de Bree-Ooms	Buitendams 77	3371 BB	Hardinxveld-Giessendam	0184-614563	secretaris
J. Dubbeldam	Buitendams 134	3371 BN	Hardinxveld-Giessendam	0184-613938	penningmeester
M.J.A. de Haan	Buitendams 4	3371 BL	Hardinxveld-Giessendam	0184-616586	voorzitter/archivaris
J.J. van Houwelingen	Rivierdijk 311	3372 BR	Hardinxveld-Giessendam	0184-617726	lid
J.I.C. de Jong-Koolj	Rivierdijk 346	3372 BS	Hardinxveld-Giessendam	0184-670019	lid
A. Koorevaar	De Savornin Lohmanstraat 60	4207 NV	Gorinchem	0183-628647	lid
N.R. van der Wiel-de Rover	Spindermolen 13	3371 RN	Hardinxveld-Giessendam	0184-616502	lid

De minimum contributie voor 1998 bedraagt f 25,00. Voor leden tot 18 jaar en ouder dan 65 jaar f 20,00. Hogere bedragen zijn altijd welkom.

Bankrekening: 32.50.99.139, girorekening: 3879669. Graag bij elke betaling duidelijk vermelden wat u betaalt. Donaties zijn altijd van harte welkom.

VAN DE VOORZITTER

De samenstelling van een mededelingenblad als dit heeft altijd heel wat voeten in de aarde. Daarvoor is een redactiecommissie samengesteld die er voor zorgt dat de copy, die door diverse auteurs wordt aangeleverd, op tijd binnen is.

Vervolgens wordt alles nagekeken op taal- en stijlfouten en worden er zonnig afbeeldingen bij gezocht.

Als het goed is verloopt dit alles volgens een strak tijdschema. De ruwe copy voor dit mededelingenblad diende uiterlijk 1 oktober te worden ingeleverd. Wat betekende: vroegtijdig beginnen.

Terwijl ik dit schrijf is het dus nog maar begin september en november lijkt nog ver weg. De zomervakantie ligt nog niet ver achter ons en eerlijk gezegd, en misschien kent u dat gevoel, ben ik nog nauwelijks bekomen van de plotselinge overgang van vier weken zalig nietsdoen naar het drukke bestaan van alledag.

Zoals beloofd, staat dit mededelingenblad in het teken van het 20-jarig bestaan van onze vereniging.

In die 20 jaar is er ontzettend veel gebeurd. Toen ik onlangs de al wat oudere jaargangen van ons mededelingenblad doorbladerde realiseerde ik mij dat 20 jaar toch eigenlijk maar een betrekkelijk korte periode is. Door de vele activiteiten die in die periode door de vereniging zijn ontplooid blijkt dan toch dat een aantal zaken diep in het geheugen zijn weggezakt, terwijl andere zaken zich nog scherp aftekenen.

Voor de beginperiode was nogal turbulent en vaak gekenmerkt door scherpe tegenstellingen. Dat was op zich niet zo verwonderlijk. Het was slechts een handjevol idealisten die zich verzette tegen de toen gangbare opvatting dat alles wat oud was maar snel gesloopt moest worden.

Het veranderen van een heersende moraal, in welk opzicht dan ook, gaat altijd wel met enig "vuurwerk" gepaard.

Dit alles is echter al geruime tijd geleden en wij moeten, als vereniging, natuurlijk wel alert

blijven en oppassen dat eerdere successen op het vlak van het behoud van onze (steeds schaarser wordende) historisch waardevolle bebouwing niet van lieverlede weer teniet worden gedaan.

Arnold de Haan, voorzitter
Historische Vereniging

Opmerking van de redactie

Vanwege het bijzondere karakter van dit mededelingenblad zijn enkele artikelen achterwege gelaten. Dit betreft de artikelen over genealogie, recensies en de reacties op het vorige mededelingenblad. Onze excuses hiervoor. In het volgende mededelingenblad zal deze kopij zeker geplaatst worden.

Wij wensen u veel leesplezier.

DE PREHISTORIE VAN ONZE VERENIGING

Op 14 november 1978 passeerde de akte van oprichting van onze vereniging bij notaris Schuurbiers.

Daar was natuurlijk heel wat aan voorafgegaan.

Ik wil u mee terug nemen naar die periode en proberen een beeld te schetsen van de zaken en de emoties die toen speelden en die de aanleiding waren tot het oprichten van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam.

Eenvoudig is dat niet want het idee om te komen tot de oprichting van een vereniging heeft zich geleidelijk aan ontwikkeld en van het verloop van dat proces zijn geen schriftelijke gegevens voorhanden. Vandaar dat ik dat de prehistorie van onze vereniging noem.

Het eerste officiële stuk onder de naam Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam is een persbericht van begin november 1977.

In de jaren '60 en '70 ging het Nederland economisch gezien voor de wind. Er werd veel geld verdiend en dat had ook heel nadrukkelijk zijn weerslag op de bouwactiviteiten. Veel oudere panden moesten plaatsmaken voor nieuwbouw en aan de mogelijk monumentale waarde van een pand liet men zich, zeker in Hardinxveld-Giessendam, niet veel gelegen liggen.

Een aantal inwoners van onze gemeente zagen deze ontwikkelingen met lede ogen aan. Als dit zo door ging zou binnen afzienbare tijd het door de eeuwen heen ontstane karakter van onze gemeente, en tevens vele vanuit historisch en architectonisch oogpunt belangwekkende gebouwen, geheel verloren gaan.

Naar aanleiding hiervan ging een aantal mensen, geheel op eigen initiatief, tot actie over. De heer A.C. van der Meijden stelde een diaserie over de historie van onze gemeente samen en vertoonde die bij de Volksuniversiteit, waar mevrouw Lubbers, ook een groot voorstander van het behoud van cultureel erfgoed, een belangrijke rol speelde. Contact was er ook met de heer K.H. May, die zitting had in de "dijkcommissie" en via deze weg probeerde de belangstelling voor de historisch interessante

bebouwing te wekken, terwijl ikzelf in 1976 was begonnen met het fotografisch vastleggen van bijzondere panden die gesloopt dreigden te worden.

Deze ontwikkelingen begonnen wat meer vorm te krijgen in de zomer van 1977. Op de 'Koperen Knop', toen nog bewoond door de familie De Kok, raakte ik tijdens de bruiloft van één van de dochters in gesprek met Arie van der Meijden, die ik al wel vagelijk kende. Vanzelfsprekend ging de discussie al snel over de zaak die ons beiden zo nauw aan het hart lag: de dreigende teloorgang van ons cultureel erfgoed ter plaatse en wat te doen om dit een halt toe te roepen. Bij deze discussie was ook de heer K. de Boer aanwezig.

Al eerder had Van der Meijden het idee opgevat om hiervoor een vereniging op te richten en hij vroeg aan De Boer en mij of wij er wat voor voelden om daarin mee te doen. Daar hoefden wij niet lang over na te denken en al snel werden plannen gemaakt. May zou daar ook wel voor voelen en Van der Meijden wist nog wel iemand die daar enthousiast over zou zijn, de musicus/kunstschilder Henk Klop.

Zo gezegd zo gedaan en al kort daarna reden we met z'n vijven de gemeente door om eens te zien hoe de zaken er, in het kader van de bedreigde historische bebouwing, voorstonden. Daarbij werden twee panden opgemerkt met een grote cultuurhistorische waarde die ons door hun bouwvallige toestand grote zorgen baarden en die onzes inziens zeker behouden zouden moeten blijven. Het ging hier om een visserswoning achter de panden Rivierdijk 229/230 en een hoepmakerswoning Rivierdijk 510/511.

Op 20 augustus 1977 werd daarom een brief verzonden aan het toenmalig ministerie van C.R.M., p/a de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, met het verzoek de beide genoemde panden te plaatsen op de lijst van beschermde monumenten.

Omdat er toen nog geen vereniging was en dus ook nog geen naam werd deze brief geschreven onder de vlag van de "Vereniging behoud waardevolle bouwwerken Hardinxveld-Giessendam i.o."

Nadat in september en oktober van dat jaar de plannen verder vorm werden gegeven verscheen begin november de al eerder even genoemde aankondiging in de plaatselijke kranten.

Hierin wordt (nog wat prematuur) vermeld dat een vereniging is opgericht die zich gaat inzetten voor het behoud van de waardevolle en karakteristieke bouwwerken van Hardinxveld-Giessendam. Althans dat er een werkgroep is samengesteld om te komen tot die oprichting. In de werkgroep hebben zitting: K. de Boer, H. Klop, K.H. May, A.C. van der Meijden en M.J.A. de Haan.

Om wat meer kennis van zaken te krijgen, speciaal op het gebied van het behoud van monumenten, werd een vertegenwoordiger van de Bond Heemschut uitgenodigd voor overleg met de werkgroep. Deze bijeenkomst vond plaats half november bij mij thuis, toen Buitendams 79. Daar verscheen voor het eerst nog een aspirant bestuurslid: de heer J. Dubbeldam.

Korte tijd later werd het voorlopig bestuur versterkt met de heer P. den Breejen die ons al snel verbaasde met zijn bijzonder accurate kennis van de plaatselijke historie.

De taken binnen het voorlopig bestuur waren inmiddels ook verdeeld; van der Meijden werd voorzitter, May secretaris, de Boer penningmeester en de anderen leden.

Inmiddels had de nog niet officieel bestaande vereniging al wel een aantal leden en dat werden er snel meer.

Dat had niet in de laatste plaats te maken met de strijd om het behoud van het pand Buitendams 4, die inmiddels in alle hevigheid was losgebarsten. Al eerder was Van der Meijden op persoonlijke titel een duel met de gemeente aangegaan over het behoud van "de Koepel" aan de Wiel.

Het pand Buitendams 4 was echter een uitgesproken verenigingsaangelegenheid. Mede omdat dit pand, overigens evenals "de Koepel", eigendom was van de gemeente, speelde de strijd zich grotendeels af op het politieke vlak.

De pers volgde de ontwikkelingen nauwgezet en nieuws over deze zaak verscheen met grote koppen in de krant.

De eerste kritieke fase viel in december 1977 toen het college van B&W het voorstel tot sloop van het pand op aandringen van de gemeenteraad moest terugnemen. Dat was even een spannend moment want kort daarvoor had de Rijksdienst voor de Monumentenzorg afwijzend gereageerd op een verzoek onzerzijds om het pand de status van rijksmonument te verlenen. (Die status kreeg het pand pas in het najaar van 1979.)

In het nieuwe jaar 1978 werd terstond een begin gemaakt met de definitieve inventarisatie van alle historisch interessante panden binnen de gemeentegrenzen. In totaal werden in dat kader 212 panden beschreven en in een kaartsysteem ondergebracht. Van de meest interessante panden werden eveneens foto's gemaakt die aan het kaartsysteem werden toegevoegd.

Op 27 februari 1978 vond in "De Merwede Stichting" onder grote belangstelling de eerste algemene ledenvergadering en tevens oprichtingsvergadering plaats. Voorlopig bestuurslid Den Breejen hield een inleiding aan de hand van dia's en oude ansichtkaarten.

Het voorlopig bestuur, dat inmiddels was versterkt met mevr. W.F. van de Bree-Ooms, die zich over het secretariaat ontfemde, stelde zich kandidaat voor een definitieve bestuursfunctie en werd met algemene stemmen gekozen.

Omdat het bestuur nu uit acht personen bestond, wat in strijd was met de statuten werd staande de vergadering een negende bestuurslid toegevoegd in de persoon van de heer E.J. Driehuizen.

Inmiddels werden de ontwikkelingen betreffende het pand Buitendams 4 nauwlettend gevolgd. Weliswaar was de mogelijkheid van onmiddellijke sloop even geblokkeerd, maar daarmee was het gevaar nog lang niet geweken. Om onze argumenten om het pand te behouden kracht bij te zetten, werd besloten een publicatie uit te geven waarin het pand uitgebreid zou worden beschreven en het zou

worden geplaatst in de context van de historische ontwikkeling van de Giessendamse dorpskern.

Omdat er tekenen waren die er op wezen dat de gemeente zich beraadde op plannen om het pand alsnog te slopen moest haast worden gemaakt met deze publicatie.

En het kon snel. Tijd voor gedegen historisch onderzoek was er niet. In één maand tijd werd het pand opgemeten en getekend, er werden foto's gemaakt, een verhaal geschreven en werd het boekje gedrukt.

De belangstelling voor deze publicatie was zó groot dat in korte tijd de gehele oplage was uitverkocht, waardoor al snel daarna een tweede en in 1981 zelfs nog een derde druk nodig was.

In juni 1978 verscheen het eerste mededelingenblad; tweëneenhalf kantje tekst; twee velletjes A4 aan elkaar geniet.

Zo werden de leden op de hoogte gehouden van de activiteiten van het bestuur en wat de ontwikkelingen hierin waren.

Zo wordt onder andere, met enige trots, vermeld dat "de Koepel" inmiddels is geplaatst op de voorlopige lijst van beschermde monumenten.

Het tweede en ook het laatste kritieke moment voor het pand Buitendams 4 brak aan bij de raadsvergadering van 27 juni 1978. Een meerderheid van het college van B&W deed toen aan de gemeenteraad het voorstel om het pand alsnog te slopen.

Het kwam op een stemming aan. Voor behoud stemden de fracties van de CDA, PvdA en VVD, en tegen stemden de fracties van het GPV en de SGP. Hierdoor ontstond een stemmenverhouding van 11 voor en 6 tegen waarmee het pand definitief van de sloop werd gered.

Eveneens in dezelfde junimaand startte de vereniging een oudheidkundig onderzoek op de plaats in Binnendams waar voorheen de boerderij genaamd "Den Eendenbout" stond. Een jaar later werden de onderzoeksresultaten gepresenteerd in de vorm van onze ,toen al derde, publicatie met de titel "Den Eendenbout"

Op 27 oktober 1978 verscheen mededelingenblad nummer 2. Hierin werd onze tweede publicatie aangekondigd waarin door A. v.d. Plas een beschrijving zal worden gegeven van de molens die ooit binnen onze gemeentegrens stonden.

Tenslotte passeerde, zoals eerder vermeld, op 14 november 1978 de officiële oprichtingsakte. Als voornaamste doel van de vereniging wordt hierin genoemd "Het wekken en onderhouden van belangstelling voor de geschiedenis van Hardinxveld-Giessendam" en dat in de ruimste zin van het woord.

Arnold de Haan

20 JAAR HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM

De huidige voorzitter Arnold de Haan verzocht mij om, in het kader van 20 jaar Historische Vereniging, een bijdrage te leveren aan deze jubileumuitgave en hierbij, als mede-oprichter en gedurende de eerste 10 jaar tevens voorzitter van de vereniging, terug te blikken op de beginperiode.

Het eerste wat hierbij bij mij opkwam was: waar blijft de tijd.

Het lijkt nog maar zo kort geleden dat een handjevol mensen het initiatief nam een Historische Vereniging op te richten.

Het was eind jaren zeventig.

Er waren dijkverzwarringsplannen, waarbij de zo fraaie langgerekte lintbebouwing langs de Hardinxveldse dijk grotendeels was weggetekend.

Er lagen plannen om de Parallelweg te verbreden, waarbij de zo karakteristieke bruggetjes en de fraaie bomen opgeofferd moesten worden.

Er waren plannen voor uitbreiding van het winkelcentrum aan de Peulenstraat, waarbij de historische bebouwing aan één zijde van de Peulenstraat geheel verdwenen was.

Er waren sloopplannen voor de karakteristieke voormalige bakkerij met bakkerswinkel Buitendams 4.

De Koepel aan de Wiel, met daaraan gekoppeld een bijzondere geschiedenis en een bijzonder stedenbouwkundig gegeven, werd overbodig geacht en men was van plan het geheel onder de slopershamer te laten verdwijnen.

Met het bewustzijn, dat als dit allemaal door zou gaan er van het oorspronkelijke dorp weinig herkenbaars over zou blijven en de zo rijke geschiedenis van het dorp grotendeels uitgewist zou worden, werd eind jaren 70 de Historische Vereniging opgericht.

Een daad die voor ons dorp en voor mij persoonlijk niet zonder gevolgen bleef.

Het voorzitterschap was voor mij 10 jaar lang een functie waar bijna al mijn vrije tijd in ging zitten. Een zeer intensieve periode waarin vaak tot diep in de nacht werd vergaderd en geschreven.

Vooraf in de beginperiode was het vaak roeien tegen de stroom in. Maar weinig dorpsgenoten zagen in die tijd het belang en de schoonheid van wat men noemde: die 'ouwe zooi'.

Er waren binnen het dorp grote weerstanden te overwinnen. Weerstanden die m.i. er toe geleid hebben dat de H.V. een succesformule werd en dat uiteindelijk elk zichzelf respecterende dorpsgenoot zich aanmeldde als lid.

In mijn beleving bracht de oprichting van de H.V. 20 jaar geleden een briesje op het dorp dat uiteindelijk aanwakkerde tot een storm met orkaankracht.

Wie herinnert zich niet de vlammende artikelen in De Merwestreek (een publicatie waard), de overvolle publieke tribune in het gemeentehuis bij raadsvergaderingen wanneer onderwerpen die de vereniging aangingen op de agenda stonden, de wethouderscrisis, waarbij alle wethouders in één keer opstapten? Kortom, een bewogen periode in ons dorp, waarin er veel op het spel stond en waarbij de H.V. een belangrijke rol speelde.

Een periode waarin door het bestuur van de H.V. ongelofelijk hard gewerkt werd en waarbij naast het voeren van een soms zeer hardnekkige strijd (denk aan Buitendams 4) er ook heel veel plezier en humor aanwezig was.

Humor is een belangrijke kwaliteit van het menselijk leven. Deze humor was in ieder geval tijdens de 10 jaar dat ik deel uitmaakte van het bestuur rijkelijk aanwezig en was mede een stimulans voor iedereen om al deze inspanningen te plegen.

Zoals gezegd: de beginperiode van de H.V. was in politieke zin roeien tegen een zware stroom in. Echter de pers had in die periode alle vertrouwen in het bestuur, waarbij de toenmalige hoofdredacteur van De Merwestreek, de heer J.D. Coenraads, belangrijk werk verricht heeft.

In die tijd heb ik het bestuur ervaren als een fantastisch team, waarbij ieders kwaliteiten optimaal voor de doelstellingen werden inge-

zet. Een team dat iets in het dorp neergezet heeft wat ook buiten ons dorp niet onopgemerkt bleef. De H.V. had binnen de Alblasserwaard een olievlekwerking en in de loop van de tijd ontstonden er in vele dorpen van de Alblasserwaard verenigingen met een zelfde doelstelling.

Ook landelijk gezien haalde de vereniging waardering voor haar inzet.

De storm is langzaam maar zeker gaan liggen. Er werden in de loop der jaren heel veel activiteiten ontplooid. Soms bracht dit geen positief resultaat, vaak echter wel.

Ook was er naast alle serieuze zaken ruimte om feest te vieren, bijvoorbeeld ter gelegenheid van 700 jaar Dam.

Ik herinner me nog het bestuur samen met burgemeester Dijkstra in historisch kostuum. Het was een feest waar de gehele dorpsgemeenschap van jong tot oud bij betrokken was. Een historische gebeurtenis voor ons dorp en voor de toen nog zo jonge vereniging.

Na 10 jaar actief bezig geweest te zijn voor het doel van de H.V. leek het mij goed, zowel voor de vereniging als voor mijzelf, om de voorzittershamer door te geven.

Als gewoon lid van de H.V. ben ik wel al die jaren de ontwikkelingen blijven volgen.

De vereniging is een gedegen bouwwerk geworden, dat staat op een goed fundament.

Tijden veranderen, mensen veranderen, ook ons dorp is veranderd, maar gelukkig zijn liefde voor en trouw aan ons dorp nog steeds belangrijke gegevens binnen de H.V.

Ik hoop dat deze sleutelwoorden het uitgangspunt mogen blijven.

Tenslotte feliciteer ik het huidige bestuur van de Historische Vereniging met het 20-jarig bestaan en wens ik veel inspiratie om de doelstelling de komende periode te handhaven en verder uit te dragen.

ir. Arie C. van der Meijden

De volgende bladzijden van dit mededelingenblad worden gevuld met krantenartikelen en foto's van activiteiten en gebeurtenissen betreffende de Historische Vereniging in de afgelopen twintig jaar.
De volgende onderwerpen komen aan bod:

1. Bestuur en leden
2. Activiteiten
3. Publicaties
4. Monumenten
5. De Koperen Knop
6. Mededelingenblad
7. Genealogie
8. Jubilea

Hardinxveld-Giessendam

**'Het is een bijzonder
èn origineel dorp'**

**Historische Vereniging
niet meer weg te denken**

1. BESTUUR EN LEDEN

Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

Sekretariaat: Boorstraat 3, Hardinxveld-Giessendam. Telefoon: 01846-4633. Giro 3879669.

Hardinxveld-Giessendam, 10 februari 1978

U I T N O D I G I N G

Hiermede nodigen wij U uit voor de eerste

ALGEMENE LEDENVERGADERING
tevens OPRICHTINGSVERGADERING

die gehouden zal worden op maandag, 27 februari a.s., aanvang 20.00 uur,
in de kleine zaal van "De Merwede stichting", Troelstrastraat 5 te
Hardinxveld-Giessendam.

HARDINXVELD-GIESSENDAM — Dat er heel wat gemeentenaren geïnteresseerd zijn in de historie van ons dorp en willen streven naar het behoud van datgene wat daarvan getuigt, bleek wel op de eerste algemene vergadering van de Historische Vereniging maandagavond. Het was tevens de officiële oprichtingsvergadering. De toename van het aantal leden voltrok zich in een nogal stormachtig tempo en zette zich ter vergadering voort. Het ziet er naar uit, dat de Historische Vereniging in de gemeentelijke samenleving een belangrijke factor gaat worden, welke een niet genoeg te waarderen bijdrage kan leveren aan het behoud van al wat uit het verleden aan ons is overgelaten.

De belangstelling was groot.

BESTUURSLEDEN HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM
VANAF DE OPRICHTING OP 27 FEBRUARI 1978

1. - Arie van der Meijden	1978 - 1986	- voorzitter
2. - Willy van de Bree-Dons	1978 -	- secretaresse
3. - Jan Dubbeldam	1978 -	- penningmeester
4. - Arnold de Haan	1978 -	
5. - Piet den Breejen	1978 - 1994	
6. - Karel May	1978 - 1986	
7. - Erik Driehuisen	1978 - 1983	
8. - Klaas de Boer	1978 - 1981	
9. - Henk Klop	1978 - 1979	<u>Dit was het eerste bestuur.</u>
10. - Arie van der Plas	1979 - 1989	opvolger Henk Klop
11. - Jan den Breejen	1981 - 1987	opvolger Klaas de Boer
12. - Dick de Jong	1981 - 1998	opvolger Erik Driehuisen
13. - Wim van Westen	1986 - 1990	opvolger Karel May
14. - Evert van Lopik	1987 - 1991	opvolger Jan den Breejen
15. - Jaap van Houwelingen	1988 -	opvolger Arie van der Meijden
16. - Teunis Hofstijzer	1989 - 1993	opvolger Arie van der Plas
17. - Cor van Bennekom	1990 - 1995	opvolger Wim van Westen
18. - Ronald Nederveen	1991 - 1995	opvolger Evert van Lopik
19. - Corrie van der Plas	1993 - 1998	opvolgster Teunis Hofstijzer
20. - Nel v/d Wial-de Rover	1994 -	opvolgster Piet den Breejen
21. - Johan van den Bout	1995 -	opvolger Ronald Nederveen
22. - Evert Blokland	1995 -	opvolger Cor van Bennekom
23. - Arie Baardman	1998 -	opvolger Dick de Jong
24. - Linske de Jong-Kooij	1998 -	uitbreiding bestuur
25. - Arie Koorevaar	1998 -	uitbreiding bestuur

Bet H.V.-bestuur met ingang van 14-3-1988

De heer Van der Meijden (rechts) wordt beloond voor
tien jaar voorzitterschap Historische Vereniging

aan de heer A. van der Plas
voor tien jaren bestuurs-
werkzaamheden

De heer De Jong bedankt voor de hem geschonken penning

Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

Sekretariaat Buitendams 77, 3571 BB Hardinxveld-Giessendam, Telefoon 01846-4563, Gsm 3879669

De leden van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam bijeen in vergadering op 11 maart 1992

gelet op artikel 5 lid 4 van de statuten der Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

in aanmerking nemende dat het hierna te noemen lid het zgn. eiland in de Wiel heeft gereconstrueerd alsmede de illuminatie van dezelfde Wiel heeft gerealiseerd,

overwegende dat deze activiteiten mede door de wijze van uitvoering een waardevolle bijdrage aan het hoofddoel der Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam, i.e. het waken en onderhouden van de belangstelling voor de geschiedenis en de karakteristieke historisch gegroeide omgeving van Hardinxveld-Giessendam, betekenen,

van oordeel zijnde dat dit ten aanzien van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam ware aan te merken als bijzondere verdiensten

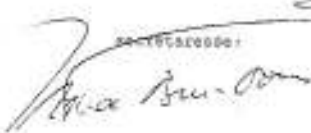
besluiten (unaniem)

als Erelid te benoemen van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

Anthonyus Arnoldus van de Bree
te Hardinxveld-Giessendam

Gedaan te Hardinxveld-Giessendam

11 maart 1992

secretarissen: voorzitter:

**Van de Bree en
Den Breejen ereleden van
Historische Vereniging**

Een vereniging kan niet bestaan zonder haar leden. De Historische Vereniging van Hardinxveld-Giessendam heeft ruim 800 leden.

Veel werk voor de vereniging wordt door een aantal leden trouw gedaan; zoals bijvoorbeeld het ver- en bezorgen van post, typewerk, zorg voor depotgoederen, zorg voor foto's, etc. etc.

Het bestuur wil al deze mensen heel hartelijk bedanken voor hun inzet voor de vereniging!

Onze hofphotograaf, dhr. F. Klop, bij de stand van de HV op een braderie.

HISTORISCHE VERENIGING		
Oprichtingsvergadering - 27 februari 1978 (90 leden)		
100e lid - 1978	Mevr. G. Stam-Bongen (raadslid V.V.D.)	
200e lid - 1979	Dhr. Mr. J. de Ruiter, Naarden Minister van Justitie en Oud-Giessendammer	
300e lid - 1981	Dhr. J.P. Trapman (ex-koopman en winkelier)	
400e lid - 1983	Dhr. J. de Jong (ex-schilder)	
500e lid - 1985	Mathieu Tromp (jeugdlid)	
600e lid - 1988	Dhr. C. Sterrenburg (raadslid S.G.P.)	
700e lid - 1993	Dhr. L.B. Koopmans, Groot-Amers (ex directeur)	
750e lid - 1995	Mevr. P. de Jong, Boven-Hardinxveld	
800e lid - 1997	Dhr. C. Dubbeldan, Boven-Hardinxveld (schilder)	

Minister de Ruiter lid Historische Vereniging

HARDINXVELD-GIESSENDAM - Dat de Historische Vereniging zich in een grote belangstelling mag verheugen was reeds bekend. Dit komt mede zeer sterk tot uiting door het groot aantal leden, dat vorige week op 200 kwam.

Die 200e was overigens niet de eerste de beste. Het was de minister van justitie mr. J. de Ruiter. Minister De Ruiter is van geboorte een Giessendammer. En kennelijk is hij zijn belangstelling voor z'n geboorteplaats niet verloren. Nadat hij kennis had genomen van enkele uitgaven van de Historische Vereniging meldde hij zich spontaan aan als lid. Een betere bekräftiging van het feit, dat deze vereniging met haar activiteiten op het goede spoor zit, is welhaast niet denkbaar.

Mijlpaal door 750ste lid

SLIEDRECHT - De Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam heeft een mijlpaal bereikt. Mevrouw P. de Jong is namelijk het 750ste lid dat zich heeft ingeschreven.

Door de publikatie van De Vijftigste Mei, hebben enkele tientallen leden zich aangemeld bij de vereniging. De leden krijgen tweemaal per jaar een mededelingenblad en publicaties. Tevens verzorgt de vereniging in het voor- en najaar een lezing en ook een excursie staat jaarlijks op het programma.

Een lidmaatschap kost jaarlijks 20 gulden. Jeugdleden (tot en met 17 jaar) en 65-plussers betalen 15 gulden. Belangstellenden kunnen zich aanmelden als lid door contact op te nemen met het secretariaat, Buitendams 77, 3371 BB Hardinxveld-Giessendam, tel. 01846-14563.

● De Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam verwelkomde onlangs het 750ste lid.

2. ACTIVITEITEN

De eerste excursie van de Historische Vereniging (1983) ging naar Woudrichem.

Lezing met dia's bij H.V. over Boven-Hardinxveld

HARDINX-VELD-GIESSENDAM
Dinsdag 11
maart wordt in
Drijvershof te
Boven-Hardinx-
veld een diale-
zing gehouden
door dhr. F. Van
Gelder. De dia-
lezing kreeg als
titel: „Bladeren
in het album uit
het verleden”.

Lezing 1986

* Het hart van Boven-Hardinxveld „de Buurt” in z'n oude glorie.

Ledenvergadering Historisch Vereniging met dialoog over Neder-Hardinxveld

Lezing 1987

De jaarlijkse ledenvergadering van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giesendam zal dit jaar worden gehouden op woensdag 4 maart a.s. in het Hervormd Centrum aan de Talsmastraat te Hardinxveld-Giesendam. Vooraftand aan de vergadering zal de heer F. van Gelder een serie dia's vertonen van historische Neder-Hardinxveld.

Najaarslezing over crisisjaren

HARDINXVELD-GIESSENDAM - In het Hervormd Centrum wordt dinsdag 27 september de najaarslezing van de historische vereniging van de Hardinxveld-Giesendam gehouden. De lezing wordt gegeven door de heer C. de Ruiter, auteur van de boektitel "De Crisisjaren 1930-1939". Het boek behandelt het aantal dia's dat het dorp in het hele dorp heeft verloren. De lezing wordt gegeven door de heer C. de Ruiter, auteur van de boektitel "De Crisisjaren 1930-1939". Het boek behandelt het aantal dia's dat het dorp in het hele dorp heeft verloren. De lezing wordt gegeven door de heer C. de Ruiter, auteur van de boektitel "De Crisisjaren 1930-1939". Het boek behandelt het aantal dia's dat het dorp in het hele dorp heeft verloren.

Lezing 1994

Boeiende lezing riviervisserij

HARDINXVELD/GIESSENDAM - In het voorjaar van 1988 is er bij de Historische Vereniging Hardinxveld-Giesendam een boekwerk verschenen over de riviervisserij.

Het middelpunt hierin was (Boven-) Hardinxveld, waar de riviervisserij tot aan het begin van de twintigste eeuw een aanzienlijke vorm van bestaan was. Ooit was het de belangrijkste inkomstenbron voor de plaatselijke bevolking.

Het boek werd geschreven door de voorzitter van de vereniging, de heer D.J. de Jong, geassisteerd door enkele anderen.

Lezing

Nadien heeft De Jong een lezing samengesteld, waarin mede aan de hand van

een honderdtal dia's het wel en wee van de Hardinxveldse riviervisserij wordt belicht.

Lezing 1991

Giessen - DAM 700 jaar

HARDINXVELD-/GIESSENDAM — Dit jaar is het zevenhonderd jaar geleden, dat de Giessen definitief werd afgedamd.

Om de viering op te luisteren is een comité gevormd.

Het feest duurt een week van 17 augustus tot 22 augustus.

In het Feestcomité hebben zitting, behalve burgemeester Dijkstra, en de gemeentesecretaris ook nog de Middenstandsvereniging, de Historische

Vereniging, de Industriekern, Ondernemersvereniging, enkele raden van de Stichting Dorpsgemeenschap, de Oranjevereniging en de Braderiecommissie.

Er komt een stratenloop, een puzzeltocht voor de schooljeugd langs historische plekken, een brandweerdemonstratie, koorzang, spuitbal voor de jeugd (en dat belooft dolle pret), badkuiprace in het Kanaal van Stee-

nenhoek, volksdansen, demonstraties van oude ambachten en als afsluiting op zaterdagavond een schitterend volksfeest.

In het kader van de herdenking 700 jaar Dam schrijft de Historische Vereniging een fotowedstrijd uit en in het bankgebouw van de Bondsspaarbank, Peulenstraat 240, vlakbij de Dam wordt een tentoonstelling ingericht met voornamelijk belangrijke archiefstukken.

BLOEMENEILAND TERUG IN WIEL

Stuk historie weer tot leven gebracht

HARDINXVELD-GIESSENDAM — Zaterdagavond was er om en op de Wiel een groot en luis-terrijk gebeuren georganiseerd door de Historische Vereniging.

Aanleiding was de ingebruikneming van het gereconstrueerde drijvende bloemeneiland in het midden van de Wiel, waardoor weer een stukje historie werd teruggebracht.

Rond de eeuwwisseling waren de Wiel, de Koepel en het grote huis waar nu de bloemen-zaak van de heer Mostert is gevestigd, eigendom van de familie Langeveld.

Deze aannemersfamilie had ook recht tegenover de woning een z.g. oortuin aan de Wiel (waar nu de cafetaria van de heer Veenstra is). In het midden van de Wiel dreef een prachtig eiland, opgesierd met bloemen.

Na het faillissement van de familie Langeveld in 1904 ontfermden de omwonenden van de Wiel zich over het bloemeneiland, waarbij de vader van mejuffrouw De Geus de leiding had.

Rond 1913 bevond het eiland zich in een dermate slechte staat, dat het is weggehaald. De vader van mejuffrouw De

Geus ontfermde zich over de vaas, die midden op het eiland stond.

Enige maanden geleden heeft mejuffrouw De Geus de vaas geschonken aan de voorzitter van de Historische Vereniging, die momenteel bezig is met de restauratie van de Koepel.

Feestverlichting

De heer A. A. van de Bree heeft vervolgens het plan opgevat om het eiland te reconstrueren aan de hand van oude foto's die in het bezit zijn van de H.V. en tevens een feestverlicht ingaan te brengen rond de Wiel, waarmede ook een andere traditie werd opgezet, die voor het laatst in 1948 (inhu-diging koningin Juliana) plaats vond.

H.V. besloot instelling van

„Stichting dorpsbehoud Hardinxveld-Giessendam”

HARDINXVELD-GIESSENDAM – Vorige week hield de Historische Vereniging een buitengewone algemene ledenvergadering aan de Troelstrastraat. Deze tussentijdse vergadering was nodig omdat een belangrijk besluit moest worden genomen n.l. het instellen van een stichting, welke zich zal bezig houden met de feitelijke uitvoering van restauratie en renovatie van panden e.d. in onze gemeente. Hoewel zelfstandig opererend, zal deze stichting nauw verbonden zijn aan de Historische Vereniging.

Oprichting SDB, 1979.

De Historische vereniging participeert in meerdere instellingen, te weten; de Monumentencommissie, museum de Koperen Knop, Stichting Dorpsbehoud, de straatnamencommissie en het H(istorisch)O(verleg A(lblasserwaard)).

Bovendien wordt het comité voor de jaarlijks te houden Open Monumentendag gevormd door de Historische Vereniging.

Nieuwe straatnamen

Tijdens de onlangs gehouden vergadering besloot de raad nieuwe straatnamen vast te stellen voor de uitbreiding in Giessendam-west. De gekozen namen zijn ontleend aan de historie van de voormalige gemeente Giessendam (vak II) en aan de hoepmakerij (vak III).

Vastgesteld zijn de volgende straatnamen, tussen haakjes wordt in het kort de oorsprong of de betekenis van de straatnamen aangegeven.

Giessendam-west (vak II):

- *Wisboomhof (de ambachtsheren van Giessendam waren van 1836 tot enige tientallen jaren geleden afkomstig uit de familie Wisboom)*
- *Van Nederveenpad (familie die in de 15e eeuw de ambachtsheerlijkheid Giessendam bezat)*
- *Van Asperenstraat (van 1668 tot 1750 bestuurden schouten van het geslacht van Asperen de gemeente Giessendam)*
- *Moelnaerstraat (Heer van Giessendam in de eerste helft van de 14e eeuw)*
- *Van Clevestraat (Margaretha van Cleve was de weduwe van Hertog Albrecht die Giessendam in bezit had)*
- *Van Leijdenstraat (Heer van Giessendam van 1738 tot 1812)*
- *Brooshoofstraat (van 1750 tot 1812 en van 1819 tot 1832 waren de schouten van Giessendam afkomstig uit het geslacht Brooshoof)*
- *Van Arkelstraat (Otto van Arkel, aan het einde van de 14e eeuw heer van Giessendam)*

Braderie in Boven-Hardinxveld 1989

Onze eigen drijverschuit, de HD1. De drijverschuit is jarenlang verzorgd door dhr. B. de Ruyter. Onlangs heeft dhr. D. Oevering dit van hem overgenomen.

Historische Vereniging.

Op 8 december j.l. werden op het Provinciehuis in Den Haag door de commissaris van de koningin, Mr. M. Vrolijk, de prijzen uitgereikt van de landelijke leefbaarheids-wedstrijd "Een kern waar pit in zit". Deze actie werd georganiseerd en uitgeschreven door de Vereniging Koninklijke Nederlandse Heide Maatschappij en gesponsord door de Rabo banken.

De Historische Vereniging deed met deze actie met haar inmiddels landelijk bekend geworden Historische Reeks mee. Het vergaren van kennis

over de woonomgeving en het doorgeven ervan betekent volgens het rapport van de hoofdjury iets voor de leefbaarheid. De hoofdjury stelde o.a. in haar rapport, dat na het verschijnen van het eerste boekje over het te slopen pand Buitendams 4 "de ogen van velen langzaam werden geopend en de gemeenteraad het historische besluit nam het pand te behouden."

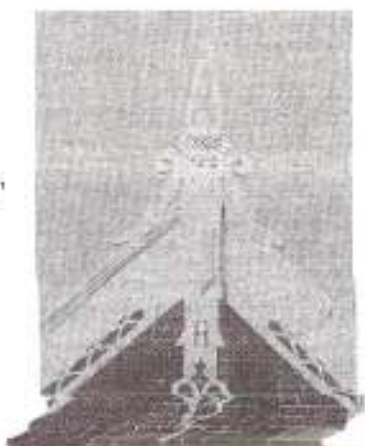
De betekenis van de reeks, zo stelde de jury, blijkt ook uit de stormachtige groei van de Vereniging (ca. 350 leden) en door de invloed die de reeks in de regio heeft. Het juryrapport werd besloten met de zinsnede: "De hoofdjury, gehoord de regionale jury concludeert dat

Hardinxveld-Giessendam ruimschoots voldoet aan de voorwaarden voor het predikaat "Een kern waar pit in zit" en besluit het predikaat toe te kennen." Opgemerkt dient te worden, dat de Historische Vereniging als enige van de negen prijswinnaars in de provincie Zuid-Holland het predikaat ruimschoots verdiende. Mr. Vrolijk reikte een fraaie oorkonde en een geldprijs van f.1000,- uit aan de secretaresse van de Historische Vereniging mevrouw W.F. van de Bree-Ooms, die voor de vereniging bij deze wedstrijd als contact persoon optreedt. De commissaris toonde zich zeer verheugd over het werk van de Vereniging.

3. PUBLICATIES

Publicatie 5, 1981.
"Makelaars van Hardinxveld-Giessendam"

Een makelaar boven de nok van pand Buitendams 422; één van de mooiste makelaars van Hardinxveld-Giessendam. Makelaars werden vooral aan het einde van de vorige eeuw en het begin van deze eeuw als versiering aangebracht.

Uitgave Historische Vereniging

Swets tabak en daar blijf ik bij

Publicatie 10, 1983

Uit een brief

van een buitenafwerker aan zijn vrouw
Lieve vrouw, het is hier warmpjes
En ik maak een lange dag....
Maar da's alles 't overkomen
Daar je er bij rooken mag....
Stuur me omgaand mijn verschooning
En een tweede onderpak,
Stop in elke pijp tenminste
'n Half pond piike SWETS TABAK.
Men verkoopt hier heel veel soorten
Maar je weet het, lieve Bets
Door d'ervaring ging ik houden
Van de kwaliteit van SWETS

De voorzitter van de Historische Vereniging overhandigt het eerste exemplaar in De Koperen Knop aan de heer W. de Leeuw.

Ievers tussen Kaai en Kloeve een Giessendams praotjie

Vrijdagavond 9 juni j.l. vond in kleine kring de presentatie plaats van deel 20 in de Historische Reeks Hardinxveld Giessendam. Dat gebeurde in het toekomstig museum De Koperen Knop.

De auteur, de heer W. de Leeuw, bundelde een vijftal verhalen in het Giessendams dialect. Hij gaf het geheel de passende titel mee: "Ievers tussen Kaai en Kloeve - een Giessendams praotjie".

Het boekje dat 36 pagina's telt, is geïllustreerd met enkele foto's en een aantal karakteristieke tekeningen. De maker daarvan is de heer A.G. de Jong.

Publicatie 20, 1989

Hardinxveld en Giessendam, van vissers- en hoepmakersdorpen naar industriegemeente

HARDINXVELD-GIESSENDAM — Ter gelegenheid van de opening van de nieuwe Rabobank heeft deze instelling de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam in de gelegenheid gesteld een boek uit te geven getiteld: "Hardinxveld en Giessendam, van vissers- en hoepmakersdorpen naar industriegemeente".

Dit boek werd zaterdag in Kampagne gepresenteerd en het eerste exemplaar overhandigd aan de schrijver van het boek, drs. P. den Breejen.

Hardinxveld en de Riviervisserij is een groot succes!

De burgemeester neemt het eerste exemplaar in ontvangst van de heer D.J. de Jong, voorzitter Historische Vereniging, tevens hoofdredacteur

„Het blijvend verlangen naar steeds meer en steeds beter, bracht de visserij de genadeslag. Nooit meer zullen we de drijverschuiten zien uitvaren. Nooit meer zullen we de vissers over het wijde water een psalm of een ballade horen zingen.“ Woorden ter inleiding op het boek 'Hardinxveld en de riviervisserij', geschreven door eindredacteur D.J. de Jong. Het kloekke werk van 405 pagina's is een uitgave van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giesendam.

Bijzondere publicatie 1988

Binnenkort versijgt het boek

Hardinxveld en de riviervisserij

Een boek dat een voor Hardinxveld in vroeger tijd belangrijke bedrijfstak beschrijft. De presentatie van het boek zal plaatshebben op dondag 10 mei a.s. om 20.00 uur.

Graag nodigen wij u uit daarbij aanwezig te zijn. U wordt vanaf 18.30 uur verwacht in het restaurant-restaurant Drijvershof, Nieuwstraat 8 te Boven-Hardinxveld.

Het boek zal tijdens de presentatie te koop zijn voor f 35,-. Deze uitnodiging geldt voor twee personen.

Hardinxveld-Giesendam, april 1988

Historische Vereniging
Hardinxveld-Giesendam
Scheidweg 77
3711 BD Hardinxveld-Giesendam - Telefoon 0184-1432

Het bestuur van de
Historische Vereniging

4. MONUMENTEN

Peulenstraat 1-3: „Kastanjehof“.

Deftig woonhuis aan de dijk, bestaande uit souterrain en bel-étage onder schilddak met bekronenden schoolsteenen. Lijstgevels met zesruitsschuiframes in de vensters, deur-omlijsting met pilasters en hoofdstel, gesneden trumeau met oorspronkelijke deuren en stoephek en hardstenen palen. Achtervleugel onder afgewolfd zadeldak.

de toren van de Hervormde Kerk is geres-
taureerd.

Gemeenteraad steunt voorstel Rijkswaterstaat
Kastanjehof moet wijken
voor reconstructie A15

**HARDINXVELD-GIESSEN-
DAM** — Een van de fraaie
monumenten in de gemeente
Hardinxveld-Giessendam, de
Kastanjehof, staat tegen de
vloed. De sloep van het rijks-
monument aan de Peulenstraat
is nodig voor de reconstructie
van de A15.

De monumentenlijst van Hardinxveld-
Giessendam in 1978. Helaas moest

de „Kastanjehof“ verdwijnen, maar

Binnendams 4: Boerderij

onder rieten zadeldak met uitbouw onder zadeldak rechts.
Puntgevel met vlechtingen en vensters met kleine roeden-
verdeling.

Binnendams 6-8: Boerderij

onder rieten schilddak met inrijdeur onder puntgevel in rech-
ter zijmuur. In de voorgevel vensters met luiken en roeden-
verdeling uit de bouwtijd.

Binnendams 14: Boerderij

waarvan het woongedeelte een rieten wolfdak, een afge-
kotte puntgevel met vlechtingen en venster met ten dele de
oude roedenverdeling heeft. Rechts een uitbouw met op-
kamer. De later vernieuwde stal heeft een pannen dak-
bedekking.

Binnendams 16-18: Fraaie boerderij

onder rieten zadeldak met rechts inrijdeur en voorgevel met
vlechtingen, waarin vensters met luiken en 20-, 9- en 6-ruits
roedenverdeling. Zoldervenster met tweelichtskoziijnen.

Binnendams 30: Wipwatermolen.

Midden in de polder Giessen-Oudebenedenkerk, ca 1 km ten
noorden van de Giessen, een wipwatermolen, in 1906 uit
Noordeloos hierheen overgeplaatst.

Peulenstraat 234: Toren Ned. Hervormde Kerk.

Merkwaardig bouwwerk, gedateerd 1821, waarvan de bak-
stenen romp van drie geledingen, gescheiden door natuur-
stenen lijsten en neo-classicistische ingangspartij heeft in bak-
steen gebosseerd en met Ionische halve zuiltjes, die in een
fronton dragen.

De uit een vierkante en achtkante open houten geleding be-
staande bovenbouw vertoont nog een barokke inslag, even-
als de wijze, waarop het torenhuis door middel van gebogen
gevels, bekroond door borstweringen, verbonden is met de
zijmuren van de kerk. In de tweede torengeleding een zonne-
wijzer.

Peulenstraat ongenummerd, naast 238: Grenspaal.

Een hardstenen grenspaal met wapens, kroon en opschrift:
„Hardinxveld's eynde“.

de Peulenstraat

Restauratie toren Hervormde kerk

Aktie historische vereniging **Tiendwegse molen wordt gerestaureerd**

HARDINXVELD-GIESENDAM — De laatste molen van Hardinxveld-Giessendam, de zogenaamde „Tiendwegse Molen” aan de Tiendweg zal grondig worden gerestaureerd

*In Hardinxveld-Giessendam:
Monumenten laten het verleden spreken*

HARDINXVELD-GIESSENDAM — Leden van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam hebben de afgelopen maanden onder aanvoering van archeoloog M.J.A. de Haan de grond onder de voormalige herberg De Zwaan onderzocht. Nadat de houten vloeren in het eeuwenoude pand waren verwijderd, werd laagje voor laagje de bodem ontgraven. De gegevens en vondsten die de werkzaamheden opleverden, zullen de komende maanden nader worden bestudeerd.

Veel reacties op boek over herberg De Zwaan

woensdag 1 december 1993 — pagina 15

HARDINXVELD-GIESSENDAM — Dat de voormalige herberg De Zwaan in Hardinxveld-Giessendam een bekend pand is, blijkt uit de vele positieve reacties, die na het verschijnen van het boek werden ontvangen.

In het boek wordt de geschiedenis behandeld van een markant gebouw, dat ooit naast herberg ook fungeerde als rechtshuis en vergaderlokaal voor tal van verenigingen. Ook werden er veel bruiloften gevierd en recepties gegeven. De geschiedenis gaat ver terug, zo blijkt uit de aan het historisch onderzoek voorafgegane opgravingen, waarbij tal van voorwerpen werden gevonden. De auteur, Arnold de Haan, vertelt in een gemakkelijk leesbare tekst alles wat er op dit moment van het pand bekend is. Hierbij komt een belangrijk stuk dorps- en regionale geschiedenis aan de orde.

Restauratieprijs voor 'koepel' Hardinxveld

Ir. Arie C. van der Meijden ontving de Jubileum Restauratieprijs voor Zuid-Holland voor de restauratie van deze koepel met later aangebouwd huis in Hardinxveld

Klein monument gerestaureerd

De bewoners van de Hardinxveldse Parallelweg werden in één van de laatste maanden van het vorige jaar opgeschrikt door een harde klap.

Nabij de overweg naar het oude station botste een auto tegen een van

karacteristieke leuningen van het Parallelweg-bruggetje.

Gelukkig blijkt deze leuning inmiddels op de juiste wijze te zijn hersteld, waarmee het gemeentebestuur van Hardinxveld Giessendam het goede voorbeeld heeft gegeven hoe

schade aan kleine monumenten moet worden hersteld.

De door de Historische Vereniging Hardinxveld Giessendam onder de aandacht gebrachte cultuurhistorische kleine monumenten verdienen deze correcte behandeling.

Dorpsbehoud kan rustig slapen

C.D. van Bennekom van de Stichting Dorpsbehoud: Als dit pand weg zou zijn, zou je het missen.

Foto Henk Veenstra

door JANTJEN DE JONGSTE
HARDINXVELD-GIESSEN-
DAM — De leden van de Historische Vereniging en de Stichting Dorpsbehoud in Hardinxveld-Giessendam kunnen rustig slapen. Gisteren hebben burgemeester en wethouders besloten om het pand aan de Riviervijk 311 in Boven-Hardinxveld, in de volksmond 'het schoolhuis', op de gemeentelijke monumentenlijst te zetten en dat is een hele zorg minder.

**Dorpsgezichten veranderen
zonder dat je er erg in hebt.**

Lang gekoesterde wens wordt uiteindelijk vervuld

Historische Vereniging krijgt eigen museum

HARDINXVELD-GIESSENDAM — Een jarenlang gekoesterde wens van de Historische Vereniging kan in vervulling gaan, over enkele maanden wordt een eigen museum geopend dat onderdak vindt in de monumentale, onlangs geheel gerestaureerde 17e eeuwse boerderij De Koperen Knop.

Industriëlen, in heden of verleden werkend en of wonend in Giessendam of Hardinx-

veld staken de koppen bij elkaar met als resultaat dat in samenwerking met de historische vereniging De Koperen Knop aangekocht kon worden. Daartoe werd de stichting Eigenaren van De Koperen Knop opgericht die het gebouw in gebruik zal geven aan een tweede stichting: Vrienden van De Koperen Knop die het pand gaat exploiteren.

„We zijn erg blij met deze mogelijkheid”, aldus mevrouw W.F. van de Bree, secretaresse van de Historische Vereniging. „Er moet wel een en ander verbouwd worden, het voorhuis met prachtig be-

schildeerde houten panelen wordt bij de overige ruimten gevoegd. Ook aan de inpandige woning moet nog wat veranderd voordat onze voorzitter, de heer D.J. de Jong, er zijn intrek kan nemen. Hij wordt tevens de beheerder”. De expositieruimte is geprojecteerd in het achterhuis op de deel. De achter de boerderij gelegen opstallen zullen zoveel mogelijk in de huidige toestand blijven bestaan en

Eigenaren

Al in 1971 werd het idee om van de voormalige boerderij De Koperen Knop een museum te maken besproken. Het verdere schied werd op initiatief van M.G. Vogel uit Giessendam acht industriëlen de koppen bij elkaar staken. Samen legden ze een milioen gulden op tafel. Zij namen de stichting Eigenaren van de Koperen Knop op en deze stichting kocht het pand met bijbehorende gronden. In de totale prijs was een unieke collectie gebruiksvoorwerpen inbegrepen, terwijl ook nog een groot bedrag beschikbaar bleef om het pand aan de nieuwe functie aan te laten passen. Deze stichting Eigenaren geeft het pand gratis in gebruik aan de stichting Vrienden van de Koperen Knop.

Nobel gebaar Hardinxveld-Giessendam

Vrienden Koperen Knop ontvangen startsubsidie

Brinkman opent museum in het dorp van zijn jeugd

De opening van het museum in 1989.

● De opening ging gepaard met het maken van een tekening in een wandtegeltabel (foto Jos Waltheer).

HARDINXVELD-GIESSENDAM — Minister L. Brinkman van WVC heeft woensdagavond in de plaats waar hij zijn jeugd doorbracht -Hardinxveld-Giessendam- museum De Koperen Knop officieel geopend. De demissionaire bewindsman deed dat door een wandtegeltabel te voorzien van een tekening en een tekst: „Zorg samen voor de samenleving”.

HARDINXVELD-GIESSENDAM - 'Per toeval ontdekt. Zeer interessant. Heel goed verzorgd.' Dat zijn enkele kreten uit het gasteboek van Museum De Koperen Knop. Dit cultureel en historisch centrum aan Binnendams 6 werd vorig jaar in september door de toenmalige minister van WVC Eico Brinkman geopend en inmiddels hebben zo'n 7.000 mensen uit binnen- en buitenland de historische boerderij bezocht.

● De geheel gerestaureerde boerderij De Koperen Knop.

Al gauw werd het tijd voor uitbreidingen, in 1991 werd de hoepmakerij ingericht en in 1993 werd de smederij/wagenschuur gebouwd.

Museum uitgebreid met hoepmakerij

HARDINXVELD/GIESSENDAM — Museum De Koperen Knop is uitgebreid met een hoepmakerij. De werkplaats, die zich bevindt in een voormalige schapenschuur, werd tijdens Open Monumentendag officieel in gebruik genomen. Het hoepmakersbedrijf was omstreeks 1900 de belangrijkste tak van nijverheid in Hardinxveld en Giessendam. Voor 1890 werden langs de Merwededijk bijna uitsluitend zogenaamde grauwe hoepen gemaakt uit ongeschild griendhout. Dat gebeurde alleen in de winter en in het voorjaar. Van dit hoephout werden onder meer vaten voor wijn, jenever, bier, vis en zeep gemaakt.

Rond 1900 maakte men echter ook al heel wat zogeheten witte hoepen van geschild hout. Die werden in kuiperijen gebruikt bij het maken

van botervaatjes en kleine haringvaatjes.

Behalve voor de Nederlandse markt, waarbij de visserij de grootste afnemer was, werden ook grote hoeveelheden hoepen gemaakt voor de export. Het grauwe hoephout ging hoofdzakelijk naar België, Duitsland, Engeland en Noorwegen, het witte naar Denemarken en Zweden.

De Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam knapte de schapenschuur het afgelopen voorjaar zelf op. Nadat de vrijwilligers het werk hadden geklaard, volgde de inrichting met hoepmakerijspullen, die de vereniging in de loop der tijden geschenken heeft gekregen.

● Museum De Koperen Knop is sinds kort een echte hoepmakerij rijker.

HARDINXVELD-GIESSENDAM

Onlangs heeft Aannemingsbedrijf Visser & De Koning uit Hardinxveld-Giessendam de op het terrein van Museum De Koperen Knop gebouwde smederij met wagenschuur opgeleverd. Sinds de eerste steenlegging in mei van dit jaar is er in samenwerking met een groep actieve vrijwilligers veel gebeurd. De komende maanden zullen worden besteed aan de inrichting, maar u kunt reeds nu een bezoek brengen aan deze belangrijke aanwinst voor het museum.

Historische Vereniging

Als de bestuursleden van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam ergens brood in zien, gaan zij aan de slag. Maar niet eerder dan dat er heel goed over is nagedacht en de plannen aan verschillende eisen zijn getoetst. Een recent voorbeeld vormt de authentieke Oudkerkse smederij, die op de voormalige moestuin van het museum is verzezen. Een schitterend, heel goed bij het landschap en het museum passend gebouw, compleet met originele makelaars en een prachtige schoorsteen. Vakmanschap en doorzettingsvermogen met elkaar vermengen, daar is de vereniging goed in. En het resultaat mag gezien worden!

Het werk werd uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen vrijwilligers en Aannemingsbedrijf Visser & De Koning. In goed overleg werden de taken verdeeld en op deskundige wijze wist het bedrijf aan de wensen van de vereniging te voldoen. Een markant voorbeeld is de plaatselijke metselaar R. Hoekstra, die voorzien van oude leerboeken op de bouwplaats verscheen. De komende maanden zullen worden besteed aan het inrichten van de smederij en het vervoer van de heren der gereedstaande rijtuigen en wagens.

Voorgeschiedenis

Op het moment, dat de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam nog maar net de eerste steentjes had bijgedragen aan de totstandkoming van Museum De Koperen Knop, kwam er een prachtig aanbod. In Giessen-Oudekerk zou een smederij worden gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw. De eigenaren van deze smederij hadden in de krant gelezen over de plannen om van de voormalige boerderij De Koperen Knop een museum te maken. Geheel belangeloos stelden zij de complete smederij-inventaris aan het museum beschikbaar.

● Mevrouw A. Lakerveld-Balder (links) legde onlangs de eerste steen van de smederij/wagenschuur die achter museum De Koperen Knop wordt gebouwd.

Financiering

Het beginkapitaal voor de bouw van een smederij werd gevormd door de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam en de Stichting Vrienden van De Koperen Knop, die elk een bedrag van f 25.000,- beschikbaar stelden. De rest van het benodigde geld kwam van particulieren en het bedrijfsleven, terwijl ook de gemeente Hardinxveld-Giessendam een investeringssubsidie verstrekke. Ook de gemeente Giessenlanden, waar de oorspronkelijke smederij stond, droeg haar steentje bij, evenals het Anjerfonds Zuid-Holland, het Provinciaal Museumfonds van Zuid-Holland, de Van de Mandelestichting en de Van Bylandtstichting. De wagenschuur werd geheel gesponsord door een particulier, die anoniem wenst te blijven.

Restauratie inventaris

Inmiddels was er begonnen met het maken van de detailtekeningen, terwijl er ook een aanvang werd gemaakt met het ontroosten en restaureren van de gehele inventaris. Maanden achtereen was er gedurende heel wat uren per week een groep vrijwilligers actief met het ontroosten en verder opknappen van de smederij-inventaris. Voor het ontroosten van klein spul werd er met behulp van een oude motor en een pvc-ontstoppingsstuk van een rioolbuis een speciaal apparaat ontwikkeld, waarin met behulp van grit alle roestdelen werden verwijderd. Al het andere werd stuk voor stuk beestgepakt en behandeld. Honderden stuks gereedschap en nog

veel meer halfprodukten kregen een ander aanzien.

Inrichting

De komende maanden zal er aandacht besteed worden aan de inrichting van de smederij en de wagenschuur. Allereerst zal begonnen worden met het installeren van de elektrische smederij, bestaande uit een lange as, waarop een slijpsteen, een boormachine en wat kleine apparaten worden aangesloten. Daarna wordt gestart met het plaatsen van het vaste gedeelte, zoals de werkbank. Als dit is gebeurd, kunnen alle gereedschappen worden opgehangen. Intussen zal ook de elders ondergebrachte koets worden opgehaald en in de wagenschuur worden geplaatst. Dit geldt ook voor de reeds bij het museum aanwezige tibury, mestkar en andere wagens.

Nog gevraagd

Dat het werk zover is gevorderd, komt in grote mate door de gezelligheid van het met elkaar ergens aan bezig zijn. Ook de komende tijd is er nog genoeg te doen, waarbij het met name gaat om licht kluswerk. Vrijwilligers zijn hierbij van harte welkom. Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met de museumbeheerder Jaap van Houwelingen, telefoon 01846-17726.

Daarnaast is het bestuur van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam op zoek naar een Alblaswaardse boerenwagen, want die hoort in elk geval bij het museum in de wagenschuur. Als iemand er een weet, kunt u die doorgeven op bovenstaande telefoonnummer of aan het secretariaat van de vereniging, Buitendams 77, 3371 BB Hardinxveld-Giessendam, telefoon 01846-14563.

Hier ziet u een collage van de mededelingenbladen van de afgelopen jaren.

De uitgave wordt al jarenlang heel goed verzorgd door Grafisch Bedrijf Tuijtel.

VIJF VOOR TWAALF

Helaas is het vaak zo dat als men wat meer wil weten, de grootouders of andere familieleden al zijn overleden of te oud zijn om het nog op de juiste manier te kunnen vertellen.

Het is vaak bijna te laat om nog iets te achterhalen en dus "vijf voor twaalf".

Oude foto's - wie staat erop en ter gelegenheid van wat is de foto genomen.

Wij helpen u graag op uw zoektocht.

Mocht u foto's of gegevens opruimen, wij willen ze graag voor u bewaren.

Historisch informatiecentrum in Buitendams 4 geopend

Zaterdagmiddag, 16 april j.l., werd in het kader van de lustrumviering van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam een nieuwe aanwinst van deze Vereniging geopend: een eigen informatiecentrum in het fraai gerestaureerde pand Buitendams 4.

De opening werd verricht door de eigenares van het pand, mevrouw Lammy van Rees. Bij dit feestelijk gebeuren waren naast het bestuur van de H.V. tevens de leden van het

college van B en W, leden van de Stichting Dorpsbehoud en een vertegenwoordiger van aannemersbedrijf Woudenberg, die de buitenkant van het pand heeft gerestaureerd, aanwezig.

Het ligt in de bedoeling om in dit pand, naast het uitwisselen van informatie, ook kleine exposities van schenkingen, foto's en ander geschiedkundig materiaal te doen plaatsvinden. De publikaties en andere boekwerken, die de H.V. uitgeeft, zijn hier verkrijgbaar.

Gezien het feit, dat het historisch

informatiecentrum in het oude centrum van Hardinxveld-Giessendam ligt en gezien het feit dat de voormalige bakkerswinkel in oude stijl gerestaureerd is, zal, naar verwachting, dit centrum door velen worden gebruikt.

Na de opening was de belangstelling reeds zeer groot. Zelfs mochten er schenkingen van particulieren in ontvangst worden genomen. Een bezoek aan dit centrum is zeker aan te bevelen. De vaste openingstijden zijn: elke zaterdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur.

Minister Brinkman opende expositie van de Historische Vereniging

Afgelopen vrijdagavond opende minister Mr. drs. L.C. Brinkman de expositie van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam die, in het kader van het 10-jarig bestaan van de vereniging, wordt gehouden in het voormalige gemeentehuis aan de Damstraat. Een soort thuiswedstrijd dus voor de minister, want als zoon van oud burgemeester Brinkman heeft hij menige voetstap in dit gebouw gezet.

Voorzitter Dick de Jong memoreerde in zijn welkomstwoord aan het feit dat de minister een belangrijk deel van zijn jeugd in dit dorp heeft doorgebracht, vandaar dat men hem als lid van de Historische Vereniging gevraagd had om deze eenvoudige expositie in dit eenvoudige dijkdorp te openen.

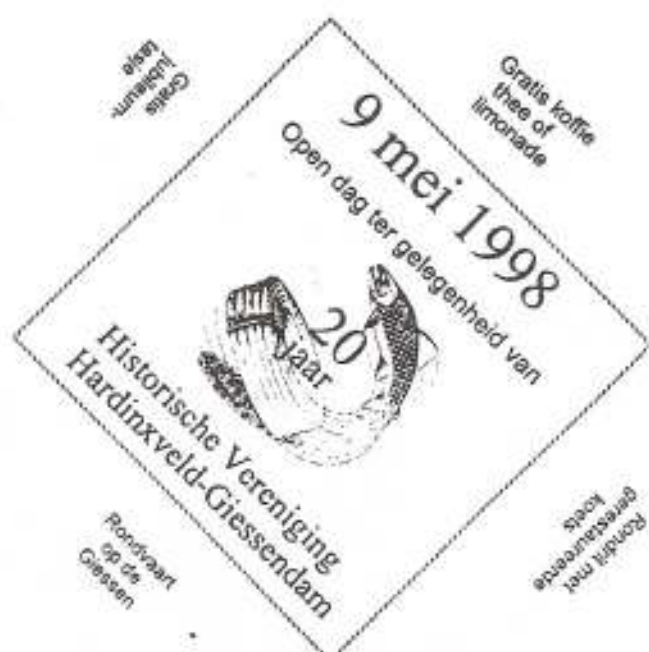
10 jaar Historische Vereniging

Zoals u weet, bestaat de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam in 1988 tien jaar. Dit wordt gevierd met onder andere een drietal wedstrijden, waaraan iedereen kan meedoen.

Verhalenwedstrijd
Ten slotte is er voor de volwassenen een verhalenwedstrijd. De enige voorwaarde die aan uw verhaal wordt gesteld is dat het moet gaan over of raakvlakken moet hebben met de geschiedenis van Hardinxveld of Giessendam. Het mag echter ook een oude anekdote zijn, die u (opnieuw) aan het papier toevertrouwt.

Tekenwedstrijd
Voor de oudere kinderen en ook voor volwassenen is er de tekenwedstrijd. Het gaat hierbij om een tekening die op de een of andere wijze verband houdt met de historie van het dorp. Het mag dus ook iets zijn van het heden, zoals een dorpsgezicht, een stukje dijkbebouwing, de rivier, een huis, een ander gebouw, een oude prent, of noem maar op.

Kleurwedstrijd
Hoewel inmiddels al een groot aantal kleurplaten zijn afgehaald en ingeleverd, zijn er nog steeds beschikbaar in het Historisch Informatie Centrum, Buitendams 4 (op zaterdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur). Deze wedstrijd is bedoeld voor kinderen tot tien jaar.

MUSEUM DE KOPEREN KNOP

Historisch en Cultureel Centrum

Binnendams 6 3373 AD Hardinxveld-Giessendam

Gratis toegang 9 mei

Ook de heer Noordergraaf (burgemeester) komt met echtgenote en jongste zoon een kijkje nemen

PERSOONLIJKE HERINNERINGEN BIJ DE 20E VERJAARDAG VAN DE HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM

Wanneer vier je eigenlijk de verjaardag van een vereniging?

Op de datum van de oprichtingsvergadering (27-2-1978), van de officiële vastlegging bij de notaris (14-11-1978), of nog op een andere datum? Wij vieren onze verjaardag op de dag dat we geboren zijn, niet op de datum dat we aangegeven werden op het gemeentehuis. Toch bestonden we al pakweg 9 maanden eerder.

Bij het begin van de Historische Vereniging gaat mijn herinnering dan ook verder terug dan de bovengenoemde oprichtingsvergadering. Het jaartal verspringt hierbij zelfs naar 1977, wat inhoudt dat de H.V. geen 20, maar 21 jaar is, de 'Historische meerderjarigheidsleeftijd'!

Ik heb mijn herinneringen echter niet op data gerangschikt in mijn hoofd zitten. Daar ik m'n hele leven al grote moeite had met iets weg te doen, kwamen bij het schrijven van dit stukje m'n oude agenda's nog van pas. Interessante lectuur, voor eigen gebruik, want ik schreef nooit meer op dan nodig was. Ik behoorde duidelijk nog tot de generatie, die het nodig vond om naast het dagelijkse werk en het huisvaderschap, nog eens wat 'ten algemene nutte' te doen: politiek, kerk, oudercommissie, school e.d.. Dit kon natuurlijk alleen maar doordat ambtenaren uit die tijd nog een 'vrijgestelde huisvrouw' hadden en in hun werk-gemeente moesten wonen. In deze tijd van tweeverdieners en forensisme zou dit voor mij absoluut onmogelijk geweest zijn, want ik had ook slaap, hobby's, familie- en vriendencontacten nodig om in evenwicht te blijven.

De eerste datum in m'n agenda, die verband houdt met de H.V. is 24 november 1977. Daar staat kortweg Buitendams 79, waar Arnold de Haan toen woonde. Dan volgen de data elkaar regelmatig op, 9 december (bij ons), 23 december Giessendam. Toch kan die 24e november niet de eerste keer geweest zijn, want dat was ongetwijfeld in huize Van der Meijden aan de Boorstraat.

Waarschijnlijk op een zaterdag, dat ik toch in Hardinxveld was, want in de agenda blijkt de laatste weekdag het minst beschreven terwijl

ik het dan toch aardig druk had met bezoek aan familie en andere zaken.

Ja, het kan gek lopen. Nadat moeder in 1976 verhuisde van de Peulenstraat naar een bejaardenflatje in Lopik, werd ik voor m'n gevoel weer steeds meer Hardinxvelder! Dat begon eigenlijk al eerder, toen ik in 1974 een ingezonden stuk in De Merwestreek schreef tegen de nogal rigoreuze gemeentelijke plannen met de Peulenstraat en omgeving, waarbij nagenoeg de gehele dorpskom onherkenbaar zou veranderen. Daarna werd ik door voorzitter Beuzekom, naast de stedenbouwkundige ir. Kooiman, gevraagd als adviseur voor de opgerichte middenstandsc commissie, die deze gemeentelijke plannen kritisch zou bezien en begeleiden. Als onderzoeker bij de Dienst Stadsontwikkeling in Utrecht, had ik ervaring met plannen voor de binnenstad, waarbij singels gedempt en tal van straten verbreed moesten worden ten behoeve van het verkeer. Hiervan is -gelukkig- maar een deel tot uitvoering gekomen. Het was dus in m'n geboorteplaats bekend dat ik niet zo'n verwoed voorstander van afbraak was.

Ja, die eerste bijeenkomsten aan de Boorstraat. Voor 27 februari 1978 waren dat nog geen echte vergaderingen, want Wil van de Bree, onze onvolprezen secretaresse, was er nog niet bij en er werden geen notulen gemaakt. Het waren meer bijeenkomsten van een actiegroep tegen het 'afbraakbeleid' van de gemeente! Na de sloop van het politiebureau op Den Dam, het pand waar vroeger Dr. Grafdijk woonde, was er daar een lelijk gat ontstaan, en nu wilde men de hele bebouwing aan die kant, van Dam tot Boorstraat afbreken, te beginnen met Buitendams 4. Wat een puinhoop zou dat worden! En dat alleen voor wegverbreding, terwijl het verkeer even verder toch weer vast zou lopen!

De andere 'saamgezworenen' varieerden in leeftijd van 24 tot 36, gemiddeld nog geen 30 jaar. Ik was 48 en toen ik voor het te vormen bestuur gevraagd werd zag ik dat niet zo zitten.

Ik zei "Ik woon hier niet, maak me dus maar adviseur, want hulp verlenen wil ik altijd wel". "Maar dan hebben we er niemand bij die nog

wat van 'voor de oorlog' weet!", zei een der anderen. 'k Herinner me nog, dat toen ik thuiskwam ik m'n vrouw al in bed aantrof en na een kort verslag zei: "Ik voelde me net 84!"

De oprichters van de H.V. hadden verschillende achtergronden, bouwkundig- of historisch student, archeoloog, tekenaar of kunstenaar, maar waren één in hun enthousiasme. Het werd gelijk een vriendenclub, waaraan de gastvrijheid en gezelligheid aan de Boorstraat het nodige aan bij droegen. Ik kon daar niet komen of er kwam toevallig nog wel een ander lid van de groep langs. Duurde het bezoek wat lang, dan kwam zijn wederhelft hem wel langshalen en bleef zelf ook nog even plakken.

Ik voelde me er best thuis. Het jeugdig enthousiasme werkte aanstekelijk. 'k Heb toen wel gezegd: "Als Jezus geen 12 jongeren, maar 12 ouderen tot apostel had benoemd, was er volgens mij van de hele kerk nooit iets terecht gekomen!" Niet dat er nooit iemand van boven de 50, of zelfs van boven de 70 in een bestuur zou mogen zitten, maar alleen oudere heren of dames zien zoveel leeuwen en beren op de weg dat er weinig tot stand zal komen. Bij de Bejaardenpartijen van na de Kamerverkiezing van 1994 was het trouwens nog erger!

Er werd gepraat over alles en nog wat en er waren plannen op allerlei terreinen. Desondanks bleef het doel overeind. De aanvraag om Buitendams 4 op de monumentenlijst te plaatsen mislukte aanvankelijk. De gemeente, tevens eigenaar van het pand, was uiteraard tegen, maar ook de Rijksdienst voor de Monumentenzorg zag er geen heil in, zo'n huis te behouden, waarvan de omgeving al grondig was verknoeid. Ze bekeken het alleen vluchtig van buiten. Ja jammer, dacht ik, dat was het dan. Maar de jeugdige geestdrift van de anderen was zomaar niet te doven! Ze wilden met elkaar een boekje gaan schrijven over het pand. Ik zag er eerlijk gezegd weinig in. Het zou aardig zijn als het huis werd opgeknapt natuurlijk, maar een boekje? Zo'n belangwekkend bouwkundig monument was het nou ook weer niet, en er waren evenmin historisch

belangrijke figuren in geboren. Tja, en Monumentenzorg werkte ook al niet mee.

Maar ze zetten door! Het was door het gevelsteentje bekend dat het huis was gebouwd in 1778, dus vlak na de grote brand van Giesendam. Dat was wel interessant dacht ik, en toen ik in het Utrechtse gemeentearchief, waar ik vlakbij woon, eens keek of er nog niet een krant uit die tijd was, had ik geluk.

De Utrechtse Courant van 24 september 1777 meldde dat vijf dagen eerder de gehele dorpskom van Giessendam was afgebrand!

Toen kreeg ik er ook zin in en schreef een historisch stukje. Arnold de Haan nam de vroegere bewoners voor zijn rekening en Arie van der Meijden schreef over huis en interieur en deed hierbij tevens een voorstel om de omgeving stedenbouwkundig op te knappen. Ik was, en ben nog steeds, hardstikke groots op ons boekwerk (van 24 bladzijden), dat in april 1978 uitkwam!

En laat het nu nog resultaat opleveren ook! Goed, ik bleef wat pessimistischer toen onze club Monumentenzorg opnieuw wilde benaderen. Zou zo'n instantie echt binnen zo korte tijd op een besluit terug komen, zonder dat de eigenaresse (de gemeente) medewerking gaf? Maar ja hoor, ze gingen na kennisname van "ons boekje" overstag, evenals verschillende niet direct deskundige dorpsbewoners. Een achternichtje zei me: "'k Heb altijd geroepen, laat ze dat ouwe spul toch gauw afbreken, maar nu ik dit boekje gelezen heb, denk ik er heel anders over". Zo zie je maar, van hoog tot laag werden mensen, met enige interesse, beïnvloed. Zouden er nu nog mensen zijn die vinden dat dit huis (of de Koepel) beter afgebroken had kunnen worden?

En was de sloop van enkele andere panden, waartegen wij protesteerden, echt zo'n succes? Keken wij werkelijk alleen naar het verleden, of waren we onze tijd vooruit?

Hierbij moet nog wél genoemd worden dat de Vereniging zonder subsidie van enige overheidsinstantie tot stand kwam. En dat de mooiste resultaten bereikt zijn door de persoonlijke inzet van een paar (bestuurs-)leden. Dit gold een aantal jaren geleden ook bij de stichting van het museum 'De Koperen Knop'.

Voor al in grote gemeenten zou iets dergelijks ondenkbaar zijn.

Ik heb dat begin van de Historische Vereniging als bijzonder positief ervaren. Ook het gezamenlijk optrekken. De vergaderingen met Arie van der Meijden, onze eerste voorzitter, waren soms wat chaotisch en duurden langer dan nodig. Maar ze waren uitgesproken gezellig en er kwam al bij al toch heel wat op gang. Een vriendenclub bereikt meer dan 'losse deskundigen', hoe goed die op zichzelf gezien ook mogen zijn. Er was ook tegenstand, jazer, daar wil ik het nu niet over hebben. Intern werkte die echter juist samenbindend.

We waren de eerste vereniging van deze soort in de omgeving buiten de steden Gorinchem en Dordrecht. "Heeft zo'n dorp dan ook geschiedenis?", vroeg men wel. Bij het woord 'historie' dachten velen alleen aan staatkundige, militaire of kerkelijke geschiedenis. "Daar hebben ze 'bij ons' toch geen belangstelling voor", kon je ook wel horen. De werkelijkheid

bleek anders te zijn. We groeiden uit tot een van de grootste verenigingen ter plaatse en kregen bovendien nog heel wat navolgers in andere plaatsen in de omgeving. Natuurlijk, we hadden de tijd mee. Er is de laatste decennia zoveel veranderd dat velen weer belangstelling krijgen voor hun wortels en het verleden. De historieschrijver Geert Mak stelt in zijn boek 'Hoe God Jorwerd verliet' dat er, vooral op het platteland, de laatste 50 jaar meer veranderd is dan in de 500 jaar daarvoor. Het leek me eerst wat overdreven, maar naarmate ik er meer over nadenk, kom ik tot de conclusie dat hij toch weleens gelijk kon hebben.

Dit zijn alleen enkele persoonlijke herinneringen. De echte geschiedenis van onze H.V. moet bij een volgend jubileum maar eens door een 'afstandelijke auteur' worden beschreven als deel zoveel in onze Historische Reeks, waarvan Buitendams 4 het eerste was.

P.d.B., Utrecht 18-9-1998

GENEALOGIE

Tromp Archief

Wij willen ter gelegenheid van het jubileum graag wat meer vertellen over dit archief.

Arie Tromp, geboren op 18 november 1917 in Boven-Hardinxveld als zoon van Arie Tromp en Aartje Kouwenhoven en opgegroeid in een gezin van vijf kinderen.

Na de oorlog is hij gaan werken. In de oorlogsjaren -4 februari 1944- is hij gehuwd met Geertruida Egas. Daar zijn werk in de baggerindustrie hem vaak van huis deed zijn, trok het jonge gezin naar Limburg. Na enige omzwervingen werd het pand iDe Zevenhuizen betrokken, waar tot op heden nog een telg van de familie Tromp woont.

Na de oorlog kwam hij te werken bij het Hoogheemraadschap en werd als zodanig een

bekende persoonlijkheid binnen de Hardinxveldse leefgemeenschap.

Tijdens zijn lidmaatschap van de kerkeraad is zijn hobby ontstaan. Het zoeken in de kerkarchieven bracht hem ertoe zijn eigen familiestamboom op te zetten. Na zijn vervroegde pensionering in 1978 werd de zoektocht uitgebreid tot de gemeente archieven.

Door al dit speurwerk is er een genealogisch archief ontstaan, waar men in het Historisch Informatie Centrum van onze vereniging nog wekelijks gebruik van maakt. Na het overlijden van Arie Tromp op 26 augustus 1991 heeft de familie dit aan de vereniging geschonken, waarvoor wij de familie Tromp nog zeer erkentelijk zijn.

Naast dit archief heeft de vereniging nog de beschikking over veel andere gegevens, zoals jaarboeken van "Ons Voorgeslacht", "De Nederlandse Leeuw" en "Gens Nostra".

Toch ontbreken er nog diverse jaargangen en daarom een oproep aan diegene die nog exemplaren ergens in de boekenkast heeft

staan; mocht u er geen gebruik meer van maken, bij de vereniging hebben wij er een plaatsje voor.

Bij voorbaat dank!

A. Koorevaar.

OPEN MONUMENTENDAG 12 SEPTEMBER 1998

Hoewel het bestuur er eerst enigszins aarzelend tegenover stond, heeft zij toch besloten het Historisch Informatie Centrum op zaterdag 12 september de gehele dag open te stellen. En de moeite werd beloond. Het aantal bezoekers tijdens de extra openingstijden in de middag overtrof het aantal, dat de weg naar het HIC vond tijdens de normale openingsuren.

Vooraf was er belangstelling voor de genealogische gegevens die hier liggen opgeslagen. Ook meldden er zich nog enkele nieuwe leden.

Tevens was de Vereniging actief in Museum De Koperen Knop, waar zij een uitgebreide expositie hield van oude bouwmaterialen. Deze lagen voornamelijk opgeslagen in het oude theehuis, een uitstekende entourage voor dit soort historisch materiaal.

De Open Monumentendag wordt sinds 1987 in Nederland georganiseerd. De Historische Vereniging is vanaf het prille begin het comité in Hardinxveld-Giessendam voor dit inmiddels jaarlijks terugkerend landelijk evenement geweest. Ook het volgend jaar zal ze weer haar medewerking verlenen. Welke activitei-

ten er dan ontplooid zullen worden zal mede afhankelijk zijn van het thema van de OMD 1999.

UITGAVEN IN DE HISTORISCHE REEKS EN SPECIALE UITGAVEN DIE NOG DOOR DE HISTORISCHE VERENIGING TE LEVEREN ZIJN:

Buitendams 4 (1778-1978)	f 5,00
Molens van Hardinxveld-Giessendam	- 8,50
Den Eendenbout (opgraving in een woonheuvel)	- 8,50
Makelaars van Hardinxveld-Giessendam	- 8,50
Buitendams 118 (Giessendamse boerderij)	- 12,00
700 Jaar Dam	- 7,00
Swets tabak en daar blijf ik bij	- 14,50
Hardinxveld en Giessendam in de Franse Tijd	- 12,50
Café Schalk	- 12,50
De Hongerwinter	- 14,50
De Hennepteelt	- 9,75
Het kleine monument in Hardinxveld-Giessendam	- 12,00
Gemeentehuizen van Hardinxveld-Giessendam	- 5,00
Aart van Bennekum, kunstenaar	- 15,00
Herinneringen aan oorlogstijd	- 15,00
100 Jaar Nederlandse Protestantenbond	- 14,50
levers tussen Kaai en Klove, deel II	- 15,00
Uit de pen van tante	- 15,00
Schuttevaer en Binnenvaart	- 10,00
De Crisisjaren in Hardinxveld en Giessendam	- 16,50
Vrouwenrecht en Liberalisme aan de Merwedijk	- 14,50
De samenvoeging van Giessendam en Hardinxveld	- 19,50
C. Baardman, de schrijver en zijn werk	- 17,50
Het Langeveer	- 14,50
De Indiëgangsters	- 27,50
Het Verleden, Nu (fotoboek)	- 25,00
Een wandeling door Binnendams	- 15,00
Van Geslachte tot Geslacht	- 35,00
Hardinxveld en Giessendam, van vissers- en hoepmakersdorpen naar industriegemeente	- 40,00
Hardinxveld en de riviervisserij	- 45,00
Van hondekarren en hobbelbussen	- 5,00
Anders nog iets (neringdoenden en bedrijven)	- 5,00
Dr. Aris Graftdijk, Photographie	- 25,00
Herberg De Zwaan	- 35,00
Scheepvaart op de Giessen	- 27,50
Onder ons gezeed	- 17,50

ALLE UITGAVEN, TENZIJ UITVERKOCHT, ZIJN VERKRIJGBAAR OP DE VOLGENDE ADRESSEN:

- Historisch Informatie Centrum Buitendams 4	elke zaterdagmorgen van 10.00 - 12.00 uur
- IJzerwinkel van de heer Coenraads Rivierdijk 344 Boven-Hardinxveld	tijdens openingstijden winkel
- Secretariaat Historische Vereniging Buitendams 77	maandag t/m zaterdag
- Museum De Koperen Knop Binnendams 6	dinsdag- t/m zaterdagmiddag van 13.00 - 17.00 uur